

Archeologienota

Programma van Maatregelen

bureauonderzoek: 2021A403

landschappelijk bodemonderzoek: 2020B279

Wommelgem Vremdesteenweg

Kim Aluwé
Ruben Vergauwe
Pieter Laloo

Ghent Archaeological Team bv
Dorpsstraat 73
8450 Bredene

Colofon

Project:

Wommelgem-Vremdesteenweg

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM BV (GATE)
Kim Aluwé, Ruben Vergauwe, Pieter Laloo

© 2021 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM BV

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	ii
Inleiding	iii
Programma van maatregelen	1
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen	1
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	1
1.2 Aan- of afwezigheid van archeologische site	1
1.3 Impactbepaling	1
1.4 Concretisering maatregelen	5
Bibliografie	6
Bijlage	7

INLEIDING

De initiatiefnemer plant in de gemeente Wommelgem (provincie Antwerpen), nabij de grens met de gemeente Boechout, een aantal bodemingrepen ter uitbreiding van een bestaand serrecomplex in een projectgebied met een omvang van ca. 10 ha ter hoogte van de Vremdesteenweg (nrs. 114/120) en de Broederlozestraat.

De als plangebied gemarkeerde oppervlakte overschrijdt de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet (perceeloppervlak > 3000m², bodemingreep > 1000m²). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, in een beschermde archeologische site of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld. GATE werd aangesteld om deze archeologienota door middel van een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem op te maken met advies naar eventueel uitgesteld onderzoek, werfbegeleiding of vrijgave.

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek werd voldoende informatie gewonnen omtrent het archeologisch kennispotentieel van het projectgebied en de impact van de geplande werkzaamheden hierop. Het bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek leverde in functie van deze archeologienota voldoende gegevens op om een gefundeerd **advies naar vrijgave** te formuleren.

1.2 Aan- of afwezigheid van archeologische site

Zoals aangegeven in de archeologienota bevinden zich in het projectgebied zelf geen gekende archeologische vindplaatsen. Op basis van het tot nu toe uitgevoerde vooronderzoek kunnen vooralsnog geen sluitende uitspraken worden gemaakt over de aan- of afwezigheid van enige archeologische resten.

Op basis van het landschappelijke bodemonderzoek wordt duidelijk het projectgebied is gesitueerd aan de rand van de Diepe Beek, gelegen in het beekdal van deze waterloop. De bodem is lokaal opgebouwd uit eolisch zandleem dat dieper overgaat in Diachrone Hellingssedimenten. Deze laatste zijn opgebouwd uit herwerkte eolische sedimenten en onderliggende Tertiaire sedimenten, te herkennen aan het compact kleiig sediment en bijmenging van schelpengruis.

1.3 Impactbepaling

De initiatiefnemer voorziet de uitbreiding van een bestaand serrecomplex aan de Vremdstesteenweg 114-120 te Wommelgem (Figuur 1).

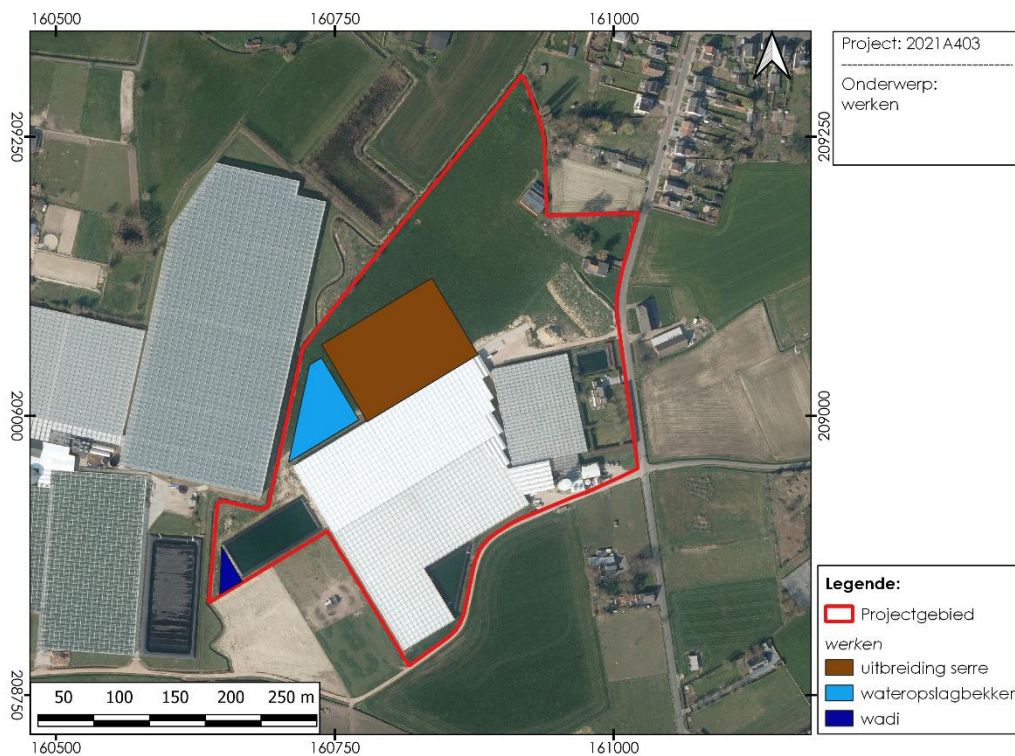
Ten noorden van de bestaande infrastructuur wordt een nieuwe serre met een oppervlakte van ca. 9250m² aangebouwd. Het **nieuwe serre-gebouw** een rechthoekige vorm met een breedte van 80,1m en een lengte van ca. 115,3m.

De serre-fundering berust op 252 kleine vierkante funderingspalen (zijde = ca. 10cm) met een betonnen sokkel van ca. 40 cm op 40cm die worden aangelegd in een regelmatige rasterconfiguratie, waarbij de onderlinge afstand tussen aanliggende palen in breedterichting 10m en in lengterichting ca. 4m bedraagt (fig. 6). De palen van de buitenste palenrij worden met elkaar verbonden via een funderingssleuf van ca. 30cm breedte. De diepte van zowel de sokkels (diam. ca. 50cm) voor funderingspalen als de funderingssleuf is eerder beperkt.

De bodem binnenin de serre wordt bekleed met betonplaten van 10cm dik die op het maaiveld aangelegd worden. Eventuele oneffenheden op het maaiveld binnen de serre worden genivelleerd door middel van aanvoer en aanvul van grond. De nivellering gaat dus niet gepaard met uitgravingen.

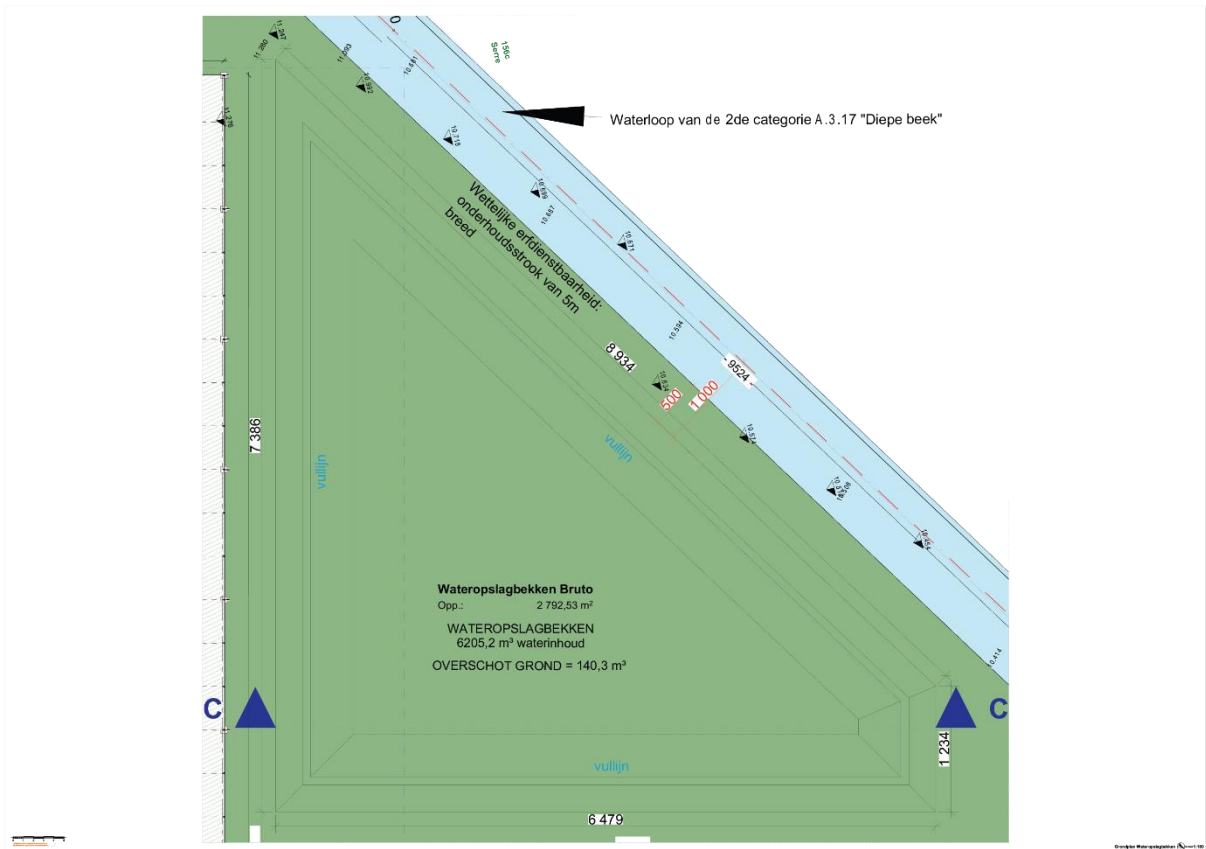
Ten westen van de nieuwe serre wordt een **Wateropslagbekken** aangelegd met een totale oppervlakte van ca. 2792 m². Om dit bekken aan te leggen wordt een uitgraving van ca. 1.5 m gerealiseerd over een zone van ca. 1246 m². Rondom de vijver wordt een talud opgeworpen van ca. 2.64m hoog.

In het uiterste westen van het projectgebied werd naast een bestaand wateropslagbekken een nieuwe driehoekige **wadi** aangelegd kort na het booronderzoek. Deze wadi werd 30cm diep aangelegd en heeft een oppervlakte van ca. 450m².

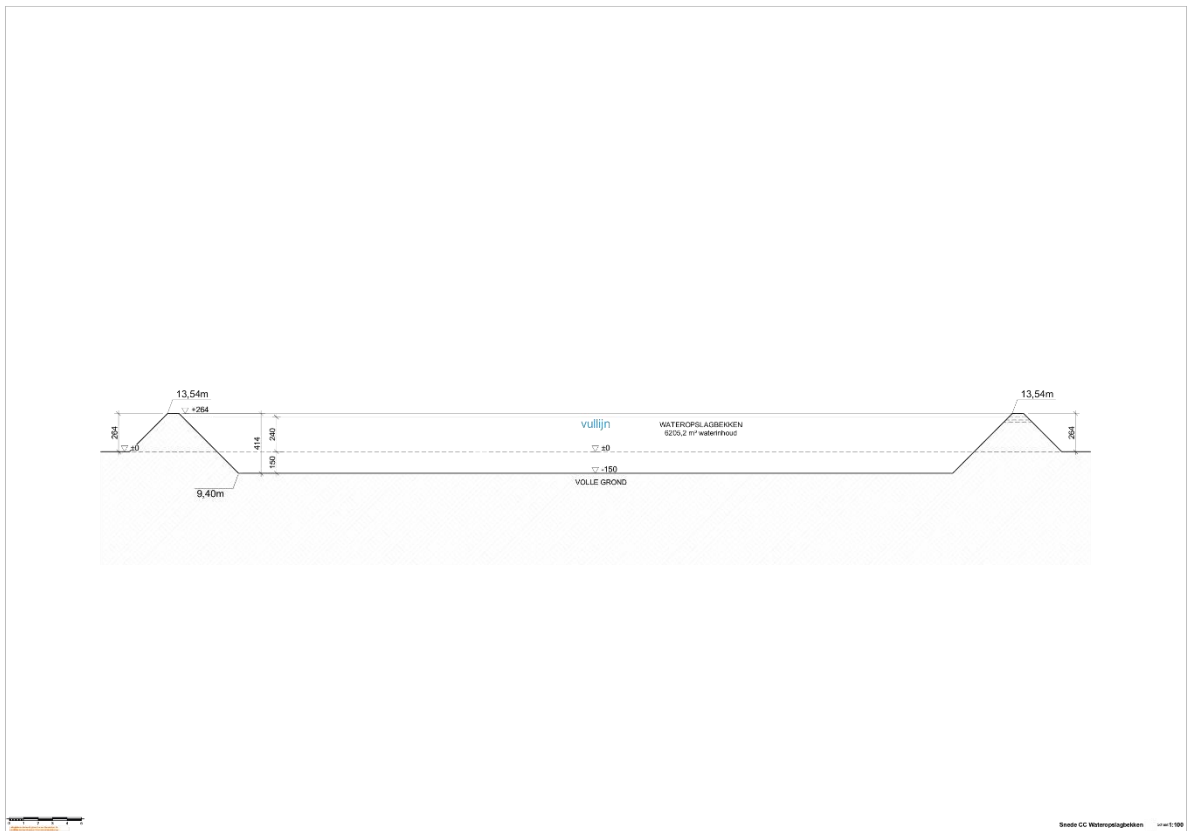

Figuur 1: Werkzaamheden op het projectgebied aangeduid op een recente orthofoto (© Geopunt).

Samenvattend vormt het geplande wateropslagbekken de belangrijkste ingreep, met een verstoring die tot 1.5 m diep reikt (Figuur 2 en Figuur 3). De bouw van de serre en de aanleg van de wadi vormen beperkte ingrepen die het archeologisch erfgoed amper of niet zullen verstoren, zo blijkt uit de data van het landschappelijk bodemonderzoek.

Figuur 2: Grondplan van het toekomstige waterbassin.

Figuur 3: Terreindoorsnede van het geplande waterbassin.

1.4 Concretisering maatregelen

Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek wordt geen verder onderzoek geadviseerd door het lage potentieel op nuttige archeologische kennisvermeerdering in vergelijking met de kosten die eventueel verder (voor)onderzoek met zich mee zouden brengen.

Het projectgebied is gesitueerd in het beekdal van de Diepe Beek. De bodem is opgebouwd uit een relatief dunne afzetting eolische afzetting boven diachrone hellingssedimenten, met een belangrijk component bestaande uit Tertiaire sedimenten. De bodem laat zich kenmerken door een eerder matig slechte tot slechte drainage. Hoewel strikt genomen nog een archeologisch niveau wordt geobserveerd in de bodem wordt het archeologisch potentieel laag ingeschat als gevolg van deze ongunstige landschappelijk context. In deze natte omgeving, in het beekdal van de Diepe Beek, met in de omliggende omgeving hoger gelegen en drogere gronden, is het aantreffen van archeologisch sites onwaarschijnlijk, met uitzondering van specifieke *off-site* structuren. Als gevolg wordt het potentieel op archeologische kenniswinst als laag ingeschat.

Bovendien blijft het grootste deel van de geplande ingrepen beperkt van impact. Met de bouw van de serre en de aanleg van de wadi gaan slechts beperkte ingrepen gepaard. De belangrijkste impact situeert zich enkel ter hoogte van de toekomstige vijver, met een ingreep van minstens 1 m diep. Maar de ligging van deze vijver in een natte beekvallei in combinatie met de relatief beperkte oppervlakte lijken ons weinig potentieel te bevatten voor nuttige archeologische kenniswinst.

Samenvattend wordt om bovenstaande redenen de vrijgave van het projectgebied geadviseerd.

BIBLIOGRAFIE

Literatuur:

Collecties:

Kaartmateriaal:

Digitale bronnen:

BIJLAGE

Figurenlijst:

Figuur 1: Werkzaamheden op het projectgebied aangeduid op een recente orthofoto (© Geopunt).....	2
Figuur 2: Grondplan van het toekomstige waterbassin.	3
Figuur 3: Terreindoorsnede van het geplande waterbassin.	4

